

TULL-KUST

Förbundet för anställda i
Tullverket och Kustbevakningen

2015-09-29

Kustbevakningen

Som ett svar på Er inbjudan till samverkan i frågan gällande lättmatroser på kustbevakningsfartyg kommer här följande synpunkter.

Kustbevakningen har av budgetmässiga skäl under många år tvingats använda antalet aspiranter som ska antas till grundutbildningen för att bli framtida kustbevakare som en budgetregulator. Detta tillvägagångssätt har inte följt det personalförsörjningsbehov som funnits i kärnverksamheten. Som en följd av att myndighetens äskanden om budgetbehov nu till viss del hörsammats av statsmakterna står myndigheten nu i ett läge med många vakanser i kärnverksamheten och förhållandesvis gott om pengar.

TULL-KUST ser det som mycket positivt att arbetsgivaren snabbt vill komma tillrätta med underbemanningen i kärnverksamheten som myndigheten brottats med under många år och för gärna en dialog om hur det skall kunna rättas till.

TULL-KUST finner det även mycket positivt att arbetsgivaren redan på ett tidigt stadium sökt samverkan i frågan. Signaler har nått förbundet om att det förts många och bra samtal angående bemanningsfrågan på arbetsplatsträffar ombord på fartygen. Tyvärr tappar arbetsgivaren intentionen att fortsättningsvis samverka i frågan när man väljer att föra ärendet vidare via de regionala ledningsgrupperna istället för de regionala samverkansgrupperna. I och med detta tappar de fackliga förtroendemännen den för samverkan så viktiga insynen och kännedomen om hur cheferna för åsikterna vidare från arbetsplatsträffarna i samverkanskedjan och medarbetarna riskerar därmed att tappa inflytande och påverkansmöjlighet.

För att på ett seriöst sätt kunna ta ställning till frågan om ett behov lättmatroser verkligen föreligger behövs en del klagoranden som bör göras för respektive fartygskategori samt för utlandsoperationer (om det är ambitionen).

Behörigheter. Inom Kustbevakningen finns ett behörighetssystem som gäller vid tjänstgöring ombord på myndighetens fartyg. Kustbevakningsutbildade medarbetare ombord har som lägsta nivå FB klass VII samt MB klass VII. Mot bakgrund av nu gällande behörighetssystem bör det klargöras vilka uppgifter lättmatroser skall kunna utföra utan att bryta mot dessa regler.

Befogenheter erhålls efter genomgången och avslutad grundläggande kustbevakningsutbildning (KBU 1:a) samt praktik. Myndigheten behöver noga identifiera vilka arbetsuppgifter som kräver någon typ av befogenheter eller inte då det torde vara självklart att arbetsuppgifter som bara kan utföras av medarbetare med befogenheter inte kan utföras av t ex lättmatros.

Genomförda risk- och sårbarhetsanalyser har lett fram till att myndigheten idag har en intern föreskrift som i korta drag anger att alla medarbetare vid all typ av kontroll- och övervakningsverksamhet skall bära personlig skyddsutrustning som inkluderar vapenbälte. Med tanke på detta bör det klargöras vilka uppgifter samt situationer som bedöms olämpliga för en lättmatros att medverka i. Till detta ska läggas hur övriga i besättningen ska agera vid en direkt eller indirekt situation där risker finns och kan uppstå.

TULL-KUST

Förbundet för anställda i
Tullverket och Kustbevakningen

2015-09-29

Bemanning. Det finns skillnader i hur främst jakterna (301-S) bemannas. Här måste myndigheten ta ett samlat grepp om ambitionsnivån och hur man ska använda de enheter vi har med tanke på behörigheter, risker och arbetsmetoder. Att myndigheten snabbt vill bemanna fartygen med lättmatros kan i detta fall bero på att man upplever att man egentligen är underbemannad. Vilka konsekvenser för verksamheten blir det om myndigheten anställer lättmatros?

Om myndigheten på ett tydligt sätt identifierat vilka arbetsuppgifter som kan anses vara lämpliga för lättmatros för varje fartygskategori bör beräkningar genomföras hur mycket tid som en utbildade kustbevakningstjänstemän i dagsläget lägger på sådana arbetsuppgifter istället för att genomföra direkt och indirekt operativ verksamhet.

Som exempel i det här sammanhanget kan här nämnas matlagning ombord som arbetsgivaren redan bedömt att man på alla enheter utom 001-S ser som en tillikauppgift för en kustbevakningsutbildad medarbetare. Det torde därför framstå som uppenbart att en sådan arbetsuppgift skulle vara lämplig för en lättmatros att utföra.

När dessa frågeställningar klarlagts kan man få en bild av vilken nytta man skulle kunna dra av ett lättmatrossystem ombord på myndighetens fartyg. Är ambitionen bara att fylla ut de personella luckor av kustbevakningsutbildade medarbetare som f n finns eller vill arbetsgivaren på lång sikt nå en högre ambition med verksamheten?

Arbetsmiljökonsekvensanalys behöver göras som belyser den förändring det innebär att ha olika personalkategorier ombord. Hur påverkas gruppdynamiken? Hur kommer arbetet att fungera när inte alla har samma utbildning och förståelse för olika åtgärder? Hur påverkas samtliga medarbetares kunskap om fartygen och säkerheten ombord när t ex underhållsarbetet inte kommer att bedrivas på samma sätt som idag utan i viss mån specialiseras? Hur påverkas befälhavarrollen? Ökat ansvar att se till att rätt person är på rätt plats vid rätt tidpunkt då situationer på en mindre enhet kan uppstå väldigt fort.

Parallellt med övervägandet om att anställa lättmatros bör arbetsgivaren även pröva andra handlingsalternativ såsom till exempel;

Ökad antagning av aspiranter till KBU 1, till exempel införa både höst- och vårrekryteringar. Ute i verksamheten kan finnas tveksamheter mot en ökad antagning av aspiranterna då detta vid genomförande av liggande förslag kommer få många nya medarbetare varav flera av dessa enbart är ämnade att stanna ett par år.

Att i samband med en ökad antagning av aspiranter försöka engagera nyligen pensionerade kollegor i utbildning och upplärning (sjömanskap) för att minska bortfallet av arbetskraft från linjeverksamheten.

Återigen reflektera och utvärdera om man inte under perioden av underbemanning kustbevakningsutbildade medarbetare borde avlasta dem från arbete i byssan med särskilt rekryterad personal.

Utreda möjligheterna att omfördela budgetmedel till investeringar så myndigheten står bättre rustad materialmässigt när Kustbevakningen är fullbemannad.

Partsgemensamt se över möjligheten för ett tillfälligt ökat övertidsuttag och hur detta skulle kunna hanteras formellt. Detta är ingen lösning TULL-KUST förespråkar men givet situationen bör det inte sorteras bort.

TULL-KUST

Förbundet för anställda i
Tullverket och Kustbevakningen

2015-09-29

Kustbevakningens ambitionen är att myndigheten 2018 skall vara fullbemannad enligt beslutet om Bemanning och plattformar i balans (BPIB) och att det skisserade behovet av lättmatroser inte längre ska finnas.

TULL-KUST utgår från att den svårigheten att påskynda rekryteringsprocessen av aspiranter till kustbevakningsutbildningen som nu uppstått i kärnverksamheten till följd av osäkerhet angående myndighetens medelstilldelning är kommunicerad med ansvariga politiker och tjänstemän.

Myndigheten tvingas hantera konsekvenser av beslut som är tagna med andra förutsättningar än vad som nu är gällande. TULL-KUST ser svårigheter att genomföra en snabb och temporär lösning utan ser istället med fördel ett långsiktigt kontinuerligt arbete för att säkerhetsställa personalnivåerna över tid. för våra politiker

TULL-KUST hoppas att en fortsatt en öppen dialog kan hållas i denna fråga och att representant från Kustrådet kan närvara vid de fortsatta diskussionerna på RLG nu i veckan.

Avslutningsvis anser TULL-KUST att beslut i frågan bör avvakta det fortsatta arbetet med BETS projektet och eventuella konsekvenser av detta.

Joakim Lagergréen
Ordförande Kustrådet